

ÂŞIK DAIMÎ (İSMAİL AYDIN)

Asıl adı İsmail Aydın olan Âşık Daimî, 1932 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. 4-5 yaşlarında ailesiyle birlikte Tercan'a, buradan da asıl memleketi olan Kangal'a yerleşti. II. Dünya harbinde tekrar Tercan'a yerleşen İsmail Aydır gördüğü bir rüya üzerine "Âşık Daimî" mahlasını kullanmaya başladı. Kendi ifadesine göre soyu On İki İmam'dan İmam Rıza'ya dayanmaktadır.

Yedi yaşına geldiğinde büyükbabası Dursun Dede'den saz dersleri aldı. Çok kısa bir sürede saz çalmayı öğrenen Âşık Daimî usta malı deyişleri çalmaya ve söylemeye başladı. Halk arasında İsmail Daimî, Âşık Daimî veya Daimî Baba olarak da tanınan bu halk ozanımız yaşadığı dönem içerisinde kendi çaldığı ve söylediği şiirleri ile halkın gönlünde yer etti.

İstanbul'un Fethi'nin 500. yıl dönümünde Behçet Kemal Çağlar ile program yapan Âşık Daimî artık geniş kitleler tarafından sevilen ve tanınan bir şair oldu. Vatani görevini tamamladıktan sonra ise 1961 yılında İstanbul'a yerleşti.

Âşık Daimî'nin İstanbul'a yerleşmesi ile birlikte şiirlerinin muhtevası değişti. Daha önce köyde yaşadığı dönemde çalıp söylediği şiirlerinde dinî ve tasavvufî özellikler ağırlık taşımakta iken, kente yerleştikten sonra toplumsal olaylardan etkilenerek toplumsal içerikli şiirler yazmaya başladı. Bu şiirlerinde halkın gören gözü, duyan kulağı ve söyleyen dili olmayı denedi. Kore Savaşı'nda, Kıbrıs Çıkartması'nda yurt ve millet sevgisini ifade eden şiirler söyledi.

Son zamanlara kadar sürüp gelen âşık edebiyatının önemli ve dikkate değer bir şairi olan Âşık Daimî, şiirlerinde sadece kendi görüş ve düşüncelerini dile getirmekle kalmadı, aynı zamanda içinde yaşadığı toplumun bir aynası olmayı da tercih etti.

Şiirin kaybolmaya başladığı, duygusallık ve duyarlılığı istenilen düzeyde yansıtılmadığı dönemde Âşık Daimî, şiir estetiği açısından da dikkate değer eserler vücuda getirdi. Bu eserleri halkımız tarafından benimsenerek, neredeyse anonimleştirildi. Bu açıdan bakılınca Âşık Daimî'nin şiirleri günümüz şiirine de önemli malzemeler sağlayacak bir söz zenginliğine sahip oldu.

Hacı Bektaş Veli anma törenlerinin başladığı 1964'lü yıllarda Hakka yürüyüşüne kadar (1983) her yıl Hacı Bektaş Veli'yi anma törenlerine katıldı ve bu törenlerde kendisine pir olarak kabul ettiği Hacı Bektaş Veli ve onun felsefesine hizmet etti. Daimî, Hacı Bektaş Veli'yi sevdiği kadar Atatürk ve onun kurduğu Cumhuriyet'e bağlılığını her vesile ile dile getiren bir ozandır.

SÜNNÎ İSEM ALEVİYSEM NE ÇIKAR

ÂŞIK DAIMÎ

Göremiyor isem gerçek varlığı

Sünnî isem Aleviysem ne çıkar

Sanat edindiysen sahtekarlığı

Sünnî isem Aleviysem ne çıkar.

İnsanlar giderken hep ileriye

Bizler inadına kaldık geriye

Gelmedikçe cehaletten beriye

Sünnî isem Aleviysem ne çıkar.

Gayet inatçıysam gayet zorbalı

Gündüz tesbihliyse gece kavgalı

Olmadıkça cemiyete faydalı

Sünnî isem Aleviysem ne çıkar.

Kemaletim, hidayetim olmazsa

Marifet suyundan kabım dolmazsa

Benden insanlığa eser kalmazsa

Sünnî isem Aleviysem ne çıkar.

DAİMÎ'yim, nefse galip olmazsam

İlme, fazilete talip olmazsam

Ele, dile, bele sahip olmazsam

Sünnî isem Aleviysem ne çıkar.

EĞER DOSTLAR BİR OLMAZSAK

ÂŞIK DAİMÎ

Eğer dostlar bir olmazsak

Sürüm sürüm sürünürüz

Özü gerçek er olmazsak

Sürüm sürüm sürünürüz

Softa kalkmazsa aradan
Kurtuluş yok bu yaradan
Engel çıkmazsa sıradan
Sürüm sürüm sürünürüz
Hakka gönül vermedikçe
Atatürk'e ermedikçe
Çakalları sürmedikçe
Sürüm sürüm sürünürüz
Âşık isen adalete
Sakın kanma cehalete
Din girerse siyasete
Sürüm sürüm sürünürüz
DAİMÎ'yim merttir özüm
Mert olana yoktur sözüm
Uyudukça behey gözüm
Sürüm sürüm sürünürüz

YARALI

ALİ RIZA KÖSEOĞLU

Kimsenin kimseden haberi yoktur,
El ele kavuşmaz, kollar yaralı.
Gönüller kararmış, gözler perdeli,
Sözlerde öz yoktur, diller yaralı.
Akıllar, iz'ânlar, gaflete dalmış,

Harmanı, hasatı, rüzgârlar almış,
Ummanlar aşanlar, göllerde kalmış,
Geçitler geçilmez, sallar yaralı.
Soldu bahçelerde, yeşil ile al,
Tadları kalmamış, meyveler hep kal,
Gözetilmez oldu, harâmla helâl,
Gövdeye kurt düşmüş, dallar yaralı.
İmanlar, ikrâr yok, işler bütün ek,
Dört elle putlara, sarılmışlar pek,
Arılar yozlaşmış, dağılmış petek,
Kovanlar bozulmuş, ballar yaralı.
RIZA der ki, hakla, hukuk bilinmez,
Yüz karası kolay kolay silinmez,
Bu gidişle, bir menzile erilmez,
Canlarda hâl yoktur, yollar yaralı.

DİLE DÜŞTÜM

KOÇ ALİ

Âşık oldum yola düştüm,
Bir acayip hâle düştüm,
Senden murat almak için,
Türkü oldum dile düştüm.
Diyar gurbet ele düştüm,
Senden ayrı yere düştüm,
Sana geri dönmek için,

Türkü oldum dile düştüm.

Nağmelerden tele düştüm,

Çiçeklerden bala düştüm,

Yâr diline konmak için,

Türkü oldum dile düştüm.

Çağlayandan göle düştüm,

Kökten geçtim dala düştüm,

Hasretine yanmak için,

Türkü oldum dile düştüm.

Koç Ali'yim dile düştüm,

Bülbül oldum güle düştüm,

Arayıp da bulmak için,

Türkü oldum dile düştüm.

HACI BEKTAŞ

ÂŞIK İSMAİL ELİBOL

Hak nasip ederse kalemim yazar

Pir merhem çalmazsa yaralar azar

Kimi gönül yapar, kimisi bozar

Gönlüm Ali gönlü nur Hacı Bektaş

Leyla Leyla der de Mevla'yı bulur

Âşık amma insan kusuru olur

Bağışla bizi affeyle nolur

Gönlüm Ali gönlü nur Hacı Bektaş

Akan gözyaşlarım karıştı kana

Âşıklar şaşkıdır nedeyim sana

Ağlar Elibol'um hem yana yana

Gönlüm Ali gönlü nur Hacı Bektaş